

GUVERNUL ROMÂNIEI



HOTĂRÂRE

pentru aprobarea Normelor metodologice pentru aplicarea prevederilor Ordonanței de urgență a guvernului nr. 64/2013 privind înființarea și acreditarea fondurilor mutuale pentru gestionarea riscurilor în agricultură și acordarea de compensații financiare membrilor pentru pierderile economice cauzate de boli ale animalelor, ale plantelor sau de un incident de mediu

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, cu modificările și completările ulterioare și al art. 25 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2013 privind unele măsuri pentru dezvoltarea și susținerea fermelor de familie și facilitarea accesului la finanțare al fermierilor

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. Se aprobă Normele metodologice pentru aplicarea prevederilor Ordonanței de urgență a guvernului nr. 64/2013 privind înființarea și acreditarea fondurilor mutuale pentru gestionarea riscurilor în agricultură și acordarea de compensații financiare membrilor pentru pierderile economice cauzate de boli ale animalelor, ale plantelor sau de un incident de mediu, prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

PRIM – MINISTRU

Victor Viorel PONTA

Norme metodologice pentru aplicarea prevederilor Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 64/2013 privind înființarea și acreditarea fondurilor mutuale pentru gestionarea riscurilor în agricultură și acordarea de compensații financiare membrilor pentru pierderile economice cauzate de boli ale animalelor, ale plantelor sau de un incident de mediu

Cap. I. Organizarea și funcționarea fondului mutual

Art. 1. (1). Fondurile mutuale înființate potrivit prevederilor Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 64/2013, au ca unic obiect de activitate acordarea de compensații financiare fermierilor afiliați, pentru pierderile economice cauzate de boli ale animalelor, ale plantelor sau de un incident de mediu și se organizează ca structură tehnică și de coordonare la nivel central cu 8 centre regionale fără personalitate juridică în subordine, a căror denumire și arondare județeană este prezentată în Anexa nr.1 la prezentele Norme metodologice

(2) Fondurile mutuale înființate și acreditate sunt responsabile pentru întregul teritoriu național și pentru ansamblul activităților agricole definite de articolul 2 din Regulamentul (CE) nr. 73/2009 din 19 ianuarie 2009 care stabilește activitățile agricole privind normele comune pentru sistemele de ajutor direct pentru agricultori în cadrul politicii agricole comune și de stabilire a anumitor scheme de sprijin pentru agricultori.

(3) Fondurile mutuale înființate trebuie să aibă o secțiune comună și secțiuni specializate care acoperă una sau mai multe lanțuri de producție separate și pierderile acestora cauzate de evenimente de risc neasigurabile. Fiecare secțiune specializată va fi coordonată de un responsabil tehnic ales sau numit de către Consiliul director, va tine evidenta financiar-contabilă proprie și va fi reprezentată în cadrul consiliului director al fondurilor mutuale.

(4) Fondurile mutuale acorda compensatii financiare membrilor atat din resursele financiare ale sectiunii comune, cat si din sectiunile financiare ale sectiunilor specializate, cu excepția cazului în care există dispoziții contrare stabilite prin statutele proprii sau regulamentele interne de organizare și funcționare. Compensațiile financiare vor fi stabilite în funcție de resursele financiare existente și decizia consiliului director.

(5) Crearea sau modificarea oricărei secțiuni specializate în cadrul fondurilor mutuale se supune aprobării consiliului director al acestora.

Art. 2. Resursele financiare ale fondurilor mutuale sunt asigurate în conformitate cu prevederile pct. 5 al art. 71 din Regulamentul CE nr. 73/2009 al Consiliului din 19 ianuarie 2009 și art. 11 alin (2) din OUG 64/2013.

Art.3.(1) Capitalul de bază al fondurilor mutuale este constituit din:

- a. Contribuțiile membrilor pentru secțiunea comună,
- b. Contribuțiile membrilor pentru secțiunile specializate,
- c. Contribuțiilor formelor asociative specifice filierelor de produs stabilite de consiliul director.

(2) Modalitatea de calcul a fiecărei contribuții și nivelul acestora se vor stabili de către consiliul director al fondurilor mutuale.

Art. 4. Fondurile mutuale nu pot recurge la împrumuturi comerciale cu scopul de a plăti compensații financiare decât pentru sumele reprezentând cel mult trei ani de contribuții (la secțiunea comună și secțiunile specializate) și pentru o durată de la un an la cinci ani.

Art. 5. Fondurile mutuale acordă compensații financiare fermierilor pentru pierderile economice determinate de bolile animalelor și organisme de carantină dăunătoare plantelor prevăzute în HG 563/2007 cu modificările și completările ulterioare, de alte organisme daunatoare plantelor care se

aproba prin Ordin al Ministrului agriculturii și dezvoltării rurale, după caz, al caror nivel este însoțit de fondurile mutuale, precum și pierderilor economice determinate de un incident de mediu conf.art.11 alin. (1) din OUG nr.64/2013 sau cauzate de evenimente de risc neasigurabile, în limita resurselor financiare ale fondurilor mutuale și cu aprobarea consiliului director.

Art. 6. În aplicarea prevederilor art.10 din OUG 64/2013 fondurile mutuale vor stabili prin statut modalitatea de alocare și transfer a resurselor financiare între secțiunea comună și secțiunile specializate ale acestora.

Art. 7. – Fondurile mutuale acorda compensații financiare numai membrilor care au contribuțiile stabilite la art.3. achitate la zi, pe baza angajamentului acestora de a ceda fondurilor mutuale dreptul legal de recuperare-cesionare potrivit prevederilor art. 71 alin . 11 din Reg. CE nr. 73-2009 cu modificările și completările ulterioare.

Art. 8. MADR după acreditarea fondurilor mutuale monitorizează activitatea acestora efectuând audit anual în vederea verificării respectării condițiilor de acreditare. Acreditarea poate fi retrasă temporar/definitiv. În condițiile retragerii definitive ale acreditării fondul poate restitui parte din compensațiile financiare încasate în conf. cu art 3. al OUG nr. 64/2013.

Art. 9. Contribuția publică aferentă cheltuielilor ocazionate de funcționarea fondurilor mutuale este definită conform alin. 6 al articolul 71 din Regulamentul (CE) nr. 73 al Consiliului din 19 ianuarie 2009 și va fi inclusă în cadrul Fondului European Agricol de Dezvoltare Rurală pentru perioada 2014 – 2020.

Art. 10. Fondul poate derula și implementa, la cererea MADR, programe de compensare financiară reglementate de art 4. al OUG 64/2013 și compensații financiare pentru alte riscuri decât cele asigurabile, a căror finanțare se realizează și prin bugetul național, pe baza unor scheme de ajutor de stat, aprobate de Comisia Europeană

Cap. II. Lista bolilor și dăunătorilor care pot conduce la plata compensațiilor financiare către membri

Art. 11. (1) Lista bolilor animalelor care pot conduce la plata compensațiilor financiare către membri Fondului este cea prevăzută în Anexa nr. 2 la prezentele Norme metodologice.

(2) Bolile și dăunătorii de carantină la plante care pot conduce la plata compensațiilor financiare către membri Fondului sunt cele prevăzute prin HG nr. 563 /2007 cu modificările și completările ulterioare.

(3) Lista bolilor și dăunătorilor la plante altele decât cele prevăzute în HG 563/2007 cu modificările și completările ulterioare, precum și evenimentele de mediu care pot conduce la plata compensațiilor financiare către membri Fondului la care se adaugă compensațiile financiare pentru acoperirea pierderilor cauzate de evenimentele de risc neasigurabile în limita resurselor financiare ale secțiunilor specializate, în cazul în care există finanțare comunitară și/sau de la bugetul de stat, sunt stabilite prin Ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale.

(4) Pierderea de venit se calculează prin diferența dintre:

a) rezultatul exprimat în lei/hectar/cap, obținut din înmulțirea producției medii pe cei trei ani precedenți anului în cauză, exprimată în kg/hectar/kg/kg.g.v, realizată pentru fiecare cultură/categorie de animale în parte, cu prețul mediu de vânzare exprimat în lei/kg fără TVA, obținut pe cei trei ani precedenți anului respectiv și

b) pentru producția vegetală rezultatul exprimat în lei/hectar, obținut din înmulțirea cantității de produse agricole exprimată în kg/hectar obținută pe fiecare cultură în parte de pe suprafețele

afectate în toamna anului agricol respectiv sau/și primăvara aceluiași an agricol cu prețul mediu de vânzare exprimat în lei/kg fără TVA, din cursul anului în cauză.

(5) La valoarea pierderii de venit calculată conform alin.(4) se pot adăuga alte costuri suportate de producătorul agricol ca urmare a faptului că recolta/producția zootehnică nu s-a realizat.

(6) Din valoarea pierderii de venit calculată conform alin.(4), se scade, după caz, orice sumă primită în cadrul unui regim de asigurare și/sau costurile nesuportate de producătorul agricol ca urmare a efectelor evenimentelor cauzate de boli ale plantelor/ incidente de mediu sau factori de risc neasigurabili.

Cap. III. Costuri și pierderilor economice, precum și criterii de evaluare a capacității unui anumit eveniment de a atrage plata unor compensații financiare

Art. 12 (1) Sunt considerate eligibile pentru acordarea de compensații financiare de către un fond mutual, pierderile economice, fie că sunt anterioare sau ulterioare expertizei tehnice a fondului mutual care confirmă caracterul compensator al acestora, rezultate ca urmare apariției unuia din evenimentele menționate mai jos:

- a) pierderi de efective la animale sau de producție la plante;
- b) pierderile economice rezultate din activitatea desfășurată în exploatație, în special a scăderii performanțelor zootehnice ale animalelor sau scaderea producției plantelor.
- c) pierderile economice provenite din restricționarea sau interdicția circulației sau schimburilor, limitarea zonelor pentru pășunat, schimbarea destinației producției, restricționarea utilizării sau distrugerea unor produse de pe exploatație, tratamente sanitare, restricționarea folosirii solurilor sau devalorizarea comercială a producției.
- d) Pierderile economice cauzate de aplicarea măsurilor în scopul eradicării sau prevenirii răspândirii organismelor dăunătoare de carantină ale plantelor în conformitate cu legislația fitosanitară în vigoare.
- e) Pierderile economice provocate de un incident de mediu definit potrivit art. 2 lit. c. din OUG 64/2013.

(2) Prin costuri și pierderi legate de pierderea animalelor sau plantelor în sensul alin. 1 (lit.a) se înțelege:

- costurile sau pierderile legate de mortalitatea animalelor, pe baza valorii de piață obiective a acestor animale;
- costurile sau pierderile cauzate de depistarea organismului dăunător de carantină;
- costurile sau pierderile economice cauzate de aplicarea măsurilor în scopul eradicării sau al prevenirii răspândirii organismelor dăunătoare de carantină ale plantelor în conformitate cu legislația fitosanitară în vigoare;
- costurile sau pierderile legate de sacrificarea animalelor, decisă, pe de o parte, prin ordinul președintelui ANSVSA atunci când despăgubirea acordată de stat nu acoperă totalitatea costurilor și pierderilor legate de această sacrificare sau, pe de altă parte, în cadrul unui plan de combatere/prevenire desfășurat de organele abilitate, pe baza valorii de înlocuire a animalelor sacrificate cu deducerea făcută din valoarea de abatorizare a acestora;
- costurile legate de dezinfectia spațiilor de creștere a animalelor; numai dacă măsurile de dezinfecție sunt impuse de autoritatea sanitară veterinară; în baza raportului de control și inspecție, medicul veterinar solicită crescătorului de animale să execute anumite acțiuni de dezinfecție a adăposturilor animalelor;
- costurile legate de dezinfectia terenului, a spațiilor de cultivare, depozitare a plantelor, numai dacă măsurile sunt impuse de organismele oficiale fitosanitare;
- costurile legate de măsurile impuse de spălarea sau dezinfectia unor utilaje agricole, echipamente, spații de depozitare, stații de ambalare, numai dacă măsurile de dezinfecție sunt impuse de autoritatea sanitară veterinară, fitosanitară;

- costurile sau pierderile legate de distrugerea plantelor, pe baza costului acestora de distrugere și a prejudiciului economic legat de plantele distruse, care include cheltuielile de replantare și costurile de recultivare a culturilor perene, cu deducerea făcută din valoarea reziduală sumelor aferente;

(3) Prin costuri și pierderi economice din activitatea desfășurată în exploatație în sensul alin. 1 (lit.b) se înțelege:

- costurile sau pierderile legate de scăderea fertilității animalelor, scăderea sau stoparea producției animalelor, slaba vânzare a animalelor și supracosturile generate de aceasta din urmă;

- costurile sau pierderile legate de scăderea sau stoparea producției plantelor, pe baza diferenței dintre valoarea comercială a producției medii a unei plante neafectate și valoarea comercială a producției medii a unei plante afectate;

(4) Prin costuri și pierderi de ordin economic și comercial în sensul alin. 1 (lit.c) se înțelege:

- costurile sau pierderile legate de imobilizarea animalelor, ca urmare a unor restricții sau interdicții de circulație sau de schimb, pe baza costurilor privind hrănirea, îngrijirea și întreținerea animalelor imobilizate, a pierderii valorii comerciale a animalelor imobilizate, a pierderilor legate de suspendarea certificării animalelor și pierderilor provocate de închiderea unor piețe sau de pierderile provocate de închiderea unor piețe ca urmare a restricțiilor impuse de autoritățile din țări terțe;

- costurile sau pierderile legate de izolarea plantelor, ca urmare a unor restricții sau interdicții de circulație sau de schimb, pe baza costului referitor la stocarea și întreținerea plantelor izolate, a pierderii valorii comerciale a plantelor izolate, a pierderilor legate de suspendarea pașaportului fitosanitar european și a pierderilor provocate de închiderea unor piețe sau de pierderile unor piețe ca urmare a restricțiilor impuse de autoritățile din țări terțe;

- costurile sau pierderile legate de limitarea zonelor de pășunat, pe baza costului de achiziție și transport al furajelor cumpărate în substituirea limitării zonelor de pășunat;

- costurile sau pierderile legate de schimbarea destinației producției, pe baza diferenței dintre valoarea comercială a producției rezultate din destinația prevăzută inițial și valoarea comercială a producției rezultate din noua destinație;

- costurile și pierderile legate de o restricție de utilizare sau de distrugerea produselor exploatațiilor, pe baza pierderii valorii comerciale a produselor cu utilizare redusă sau distruse și a costului de distrugere a produselor;

- costurile sau pierderile legate de tratamentele fitosanitare, pe baza costului de achiziție și administrare a tratamentelor fitosanitare;

- costurile legate de tratamentele sanitare-veterinare pe baza costului de achiziție și de administrare a tratamentelor sanitare-veterinare;

- costurile sau pierderile legate de declasarea comercială a animalelor, plantelor și produselor acestora, pe baza diferenței dintre valoarea comercială a animalului, plantei sau produsului rezultat din comercializarea prevăzută și valoarea comercială a animalului, plantei sau produsului rezultat din comercializarea consecutivă declasării;

- costurile legate de restricționarea folosirii solurilor, pe baza costului de distrugere a culturilor vizate de măsura de restricționare și a costului de replantare a unei culturi de înlocuire;

- costurile și pierderile legate de limitarea alegerii culturii de producție, pe baza diferenței dintre valoarea culturii vizate de limitare și valoarea culturii puse în producție sau a culturii de referință sau, în cazul terenurilor lăsate în pârloagă, dintre valoarea culturii vizate de limitare, valoarea medie pe ultimii cinci ani pentru culturile anuale și zero;

- costurile suplimentare se vor calcula ca diferența între veniturile obținute din valorificarea produselor ramase în urma incidentului și costurile generale pentru cultura respectivă; aceasta valoarea nu depășește valoarea x% din costurile directe sau x lei.

Art. 13. (1) Pot beneficia de compensații financiare membrii fondului a căror producție, pe culturi/specii de animale a fost diminuată în anul în cauză cu un procent mai mare de 30%, față de producția medie realizată de acesta în trei ani anteriori consecutivi. În cazul în care un producător

agricol nu a mai cultivat/crescut în anii precedenți cultura/specia afectată, acesta se consideră că se încadrează în procentul de peste 30% de pierdere de producție prin comparare cu datele publicate anual de către Institutul Național de Statistică în Anuarul Statistic al României;

(2) Calculul compensației financiare are la bază pierderea de venit și după caz, alte costuri suportate și/sau nesuportate de beneficiar. În cazul în care cultura afectată-specia nu a mai fost cultivată-crescută în anii precedenți, sau producătorul agricol în cauză are un istoric incomplet al activității agricole anterioare anului în cauză sau nu are un istoric al activității agricole anterioare anului în cauză, metoda de calcul prevăzută la art. 11 lit. (a) alin.(4) va utiliza datele privind producția medie la hectar/cap și prețul mediu de achiziție, publicate anual de către Institutul Național de Statistică în Anuarul Statistic al României;

(3) Nivelul maxim al compensațiilor financiare acordate producătorilor agricoli, din fonduri publice, nu poate depăși 65 % din valoarea totală a costurilor eligibile rezultate prin aplicarea prevederilor art. 11 și art.12, după caz.

Cap. IV. Tipurile de costuri administrative ale fondurilor mutuale eligibile pentru acordarea sprijinului.

Art. 14. Cheltuielile administrative eligibile pentru sprijin financiar din fonduri publice pentru crearea și funcționarea fondurilor mutuale sunt cheltuielile ocazionate de înființarea și funcționarea acestora, cu excepția cheltuielilor de investiții și amortizarea aferentă, impozitelor și taxelor datorate bugetului local sau de stat altele decât cele aferente cheltuielilor de personal, provizioanelor, cheltuielilor excepționale, amenzilor și penalităților financiare, cheltuielilor pentru acțiunile în contencios și taxe pe valoare adăugată.

Art. 15. Nivelul maxim al cheltuielilor administrative ale fondurilor mutuale eligibile pentru sprijin financiar din fonduri publice va fi aprobat prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale.

Cap. V. Modalitatea de calcul a costurilor suplimentare care constituie pierderi economice în temeiul articolului 71 alin. (2) lit. (b) din Regulamentul 73/2009

Art. 16. Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale stabilește anual prin ordin al ministrului, pe baza indicatorilor tehnologici din anul anterior, diferențiat pe sectoare, animal și vegetal, categoriile de costuri suplimentare de natura să determine pierderi economice pentru care fondurile mutuale constituite și acreditate potrivit prevederilor art. 5 din OUG nr. 64/2013 pot acorda compensații financiare, calculate potrivit alin. 4 al art. 12.

Art 17 Pentru sectorul vegetal costurile suplimentare sunt calculate ca procent din total cost de producție la ha, în funcție de cultură și stare de vegetație, raportat la momentul recoltării (fără costuri de depozitare și transport)

Art. 18. (1) Pentru sectorul zootehnic costurile suplimentare se calculează ca procent din costul total de producție pe unitatea de produs, pe toată filiera de producție, cu excepția segmentului final al producției de carne, unde calculul se va raporta la Kg./Gr. vie (se exclud cheltuielile de abatorizare și transport).

(2) În situația în care este afectat întregul lanț de producție, sau costul suplimentar intervine în cadrul verigilor inferioare, pierderea economică intervenind prin compensarea deficitului de material biologic sau materii prime calculul costurilor suplimentare se raportează pe fermă/exploatație.